

Νεώτεροι ευεργέτες στο δυτικομακεδονικό χώρο Ο Κλεισουριώτης Γεώργιος Κεχαγιάς

Οι ευεργετικές πράξεις αποτέλεσαν το κύριο χαρακτηριστικό γνώρισμα ατόμων που κατάγονταν από τους ορεινούς πληθυσμούς της Ηπείρου και της Μακεδονίας και διέπρεψαν μακριά από την ιδιαίτερη πατρίδα τους στους χώρους μετανάστευσης. Η Κλεισούρα Καστοριάς καταγράφεται ως ένα από τα κυριότερα κέντρα διοχέτευσης εμπορικών πληθυσμών στις χώρες της Βόρειας Βαλκανικής και της Κεντρικής Ευρώπης μεταξύ του 17^{ου} και 19^{ου} αιώνα, αλλά αποτέλεσε και τον πυρήνα από τον οποίο προήλθαν μεγαλέμποροι των γύρω πόλεων και κωμοπόλεων τον 20^ο αιώνα μετά την απελευθέρωση από τους Οθωμανούς.

Μια τέτοια χαρακτηριστική περίπτωση εμπόρου αποτελεί ο Κλεισουριώτης Γεώργιος Κεχαγιάς (1898-1975), ο οποίος διέπρεψε στον επιχειρηματικό χώρο αρχικά στο Αμύνταιο και μετέπειτα στην Πτολεμαΐδα.

Γιός του Ιωάννη και της Αικατερίνης Κεχαγιά, γεννήθηκε στην ιστορική κωμόπολη Κλεισούρα το 1899. Είχε δύο μεγαλύτερα αδέρφια, τον Δημήτριο (γ. 1876)¹ και τον Στέργιο ή Γούσια ή Τέγα (γ. 1884)², και μια αδερφή, τη Σουλτάνα. Ο Γεώργιος Κεχαγιάς παντρεύτηκε με την Κλεισουριώτισσα Αικατερίνη (Κατίνα) Πέκου, κόρη του Γιώγα και της Όπης Πέκου, και δεν απέκτησαν παιδιά.

Τον Νοέμβριο του 1912 μετά την πυρπόληση της Κλεισούρας από τον Οθωμανικό στρατό και τη λεηλάτησή της από στίφη ατάκτων (Βασιβουζούκων), η οικογένειά του κατέφυγε στη γειτονική Βλάστη μέσω

---

¹ Ήταν παντρεμένος με την Κλεισουριώτισσα Ουρανία Μπέζη.

² Με τη Μπλατσιώτισσα σύζυγό του Σουλτάνα ή Τάντσια Σαμαρά είχαν αποκτήσει δύο κόρες, την Ελευθερία και την Ελένη, και ένα γιο, τον Δημήτριο (γ. 1924), παντρεμένο με τη Δέσποινα Ιω. Βίττη (1927), με την οποία απέκτησε τρία παιδιά, την Ελένη (γ. 1952), τον Στέργιο (γ. 1954) και τη Σουλτάνα (γ. 1957).

του ορεινού όγκου του Μουρικίου και ακολούθως αναζήτησε μια καλύτερη τύχη στο Σόροβιτς (Αμύνταιο), κωμόπολη που εκείνη την εποχή προσφερόταν για την ανάπτυξη εμπορικών δραστηριοτήτων. Εκεί ο Γεώργιος μύηθηκε από τον πατέρα του στο εμπόριο και σταδιακά ανέλαβε την οικογενειακή τους επιχείρηση, αυξάνοντας έτσι την περιουσία τους.

Το Αμύνταιο στα τέλη του 19^{ου} και στις αρχές του 20^{ου} αιώνα γνώριζε σημαντική άνθηση λόγω της κομβικής του θέσης. Η επέκταση της σιδηροδρομικής γραμμής Κωνσταντινούπολης – Θεσσαλονίκης μέχρι το Μοναστήρι συνέβαλε στη μετεξέλιξη του μικρού γεωργοκτηνοτροφικού οικισμού του 19^{ου} αιώνα σε σπουδαίο διαμετακομιστικό κέντρο του εμπορίου για μισό περίπου αιώνα. Άνθρωποι και εμπορεύματα δημιούργησαν συνθήκες ανάπτυξης για το Αμύνταιο, που μεγάλωνε ραγδαία με την έλευση κατοίκων των γειτονικών οικισμών. Οι ανακατατάξεις που προκάλεσε το γεγονός αυτό στη δομή του εμπορίου και στην οικονομία της περιοχής ήταν σοβαρότατες. Καμία όμως από τις άμεσες συνέπειες δεν ήταν σημαντικότερη από την κατακόρυφη ανάπτυξη της βιομηχανίας νημάτων, που αποτέλεσε τον ισχυρότερο πνεύμονα της δυτικομακεδονικής οικονομίας πριν την εκμετάλλευση του λιγνίτη. Ωστόσο, ο καθορισμός των συνόρων μεταξύ Ελλάδας και Σερβίας μετά τη συνθήκη του Βουκουρεστίου (10 Αυγούστου 1913) και η εξ αυτού σταδιακή μείωση των εμπορικών συναλλαγών με το Μοναστήρι σηματοδότησαν για το Αμύνταιο και άλλα μεγάλα αστικά κέντρα της ευρύτερης περιοχής την έναρξη της παρακμής τους.

Η κατάρρευση του Αμυνταίου ως διαμετακομιστικού κέντρου οδήγησε τον Κεχαγιά στην εξεύρεση ενός νέου χώρου διοχέτευσης της ενεργητικότητάς του και συνέχισης των εμπορικών δραστηριοτήτων του. Το 1928 εντοπίζουμε την επιχείρηση εμπορίας αποικιακών «Μπέμπης & Ιωάννης Κεχαγιά» στην Πτολεμαΐδα³, όπου μετά την απελευθέρωση

---

³ Γουναρόπουλος Α. Κ., Αθανασάκος Κ. Κ., *Γενικός Οδηγός Μακεδονίας*, Θεσσαλονίκη 1928, 257.

(1912) δραστηριοποιούνταν πολλοί Κλεισουριώτες⁴, Μπλατσιώτες, Ναματιανοί, Νυμφαιώτες, Πισοδερίτες αλλά και πρόσφυγες από τον Πόντο, τον Καύκασο, τη Μικρά Ασία και την Ανατ. Θράκη, που είχαν εγκατασταθεί στην περιοχή μετά την ανταλλαγή των πληθυσμών και την αποχώρηση των Οθωμανών κατοίκων της πόλης. Όλοι αυτοί συνέβαλαν με τις επιχειρήσεις τους στην ανάπτυξη της περιοχής και στην ανάδειξη των Καϊλαριών, των πάλαι ποτέ «απαισίας μνήμης» κονιαροχωριών, όπως έγραφε χαρακτηριστικά ο καθηγητής Τρύφων Ευαγγελίδης το 1913 στο βιβλίο του *Νέα Ελλάς*⁵, σε σπουδαίο κέντρο του εμπορίου και της βιομηχανίας.

Ο Γεώργιος Κεχαγιάς πρωτοστάτησε στην ίδρυση του Εμπορικού Συλλόγου Πτολεμαΐδας και το όνομά του καταχωρίζεται μεταξύ των μελών που υπέγραψαν την τροποποίηση του Καταστατικού του σωματείου στις 25 Ιουνίου 1931⁶. Το έτος εκείνο η επιχείρηση εμπορίας αποικιακών και εδωδίων λειτουργούσε πλέον υπό τη διεύθυνση του Γεωργίου Κεχαγιά⁷, ο οποίος κατά την διετία 1934-1936 διετέλεσε και γενικός γραμματέας του Συλλόγου⁸.

Τον Αύγουστο του 1942 ο Γεώργιος Κεχαγιάς ενίσχυσε με το ποσό των 1.000 δρχ. τον έρανο που πραγματοποιήθηκε μεταξύ των εμπόρων της πόλης και απέδωσε το ποσό των 30.000 δρχ. για παροχή φιλανθρωπίας σε δεινοπαθούντες. Τη δεκαετία του 1940, όπως

---

⁴ Κλεισουριώτες ήταν οι έμποροι αποικιακών αδελφοί Α. Τσέκα, Ιω. Πέκου, Γεώρ. Σ. Παρτάλης, Ιω. Δήμκας, Πέτρ. Στ. Κουκότας, Π. Τόττης, οι υφασματέμποροι Δημ. Μπάμπας, Θεόδ. Μπάμπας, Νικ. Αλ. Δήμτσας, Σταύρ. Κόκκας, ο δερματέμπορος Δημ. Τσιώτης, ο καφεζυθοπώλης Γ. Τατάκης, ο υαλοπώλης Αθ. Πέκου, ο εμπορορράπτης Ν. Παπάνας ή Παπακώστας και ο παντοπώλης Πέτρος Νάσκος. Βεκοής Ιω., *Εμπορικών Εγκόλπιον Μακεδονίας – Θράκης 1927*, Θεσσαλονίκη χ.χ. *Μακεδονικόν Λεύκωμα «Φήμη»*, έκδ. εφημερίδος Φιλίππου Ε. Κάπολλα, Θεσσαλονίκη 1927, . Γουναρόπουλος Α. Κ., Αθανασάκος Κ. Κ., *Γενικός Οδηγός Μακεδονίας*, Θεσσαλονίκη 1928, 257.

⁵ Τρ. Ε. Ευαγγελίδης, *Νέα Ελλάς*, ήτοι ιστορική, γεωγραφική, τοπογραφική και αρχαιολογική περιγραφή των νέων Ελληνικών χωρών: Ηπείρου, Θεσσαλίας, Μακεδονίας, νήσων και οδηγός σαφής και ακριβής των ταξιδιωτών και περιηγητών κατά το Γερμανικόν του Καρόλου Μπαϊδεκερ και Meyer και το γαλλικόν του *Guide Joanne-Isambert*, Εν Αθήναις 1913, 75.

⁶ Εμπορικός Σύλλογος Πτολεμαΐδος (Καϊλαριών), *Καταστατικόν του Εμπορικού Συλλόγου Πτολεμαΐδος*, Τύποις «Επαρχιακής Φωνής», Εν Πτολεμαΐδι 1931, 7.

⁷ Μανάδης Νικηφ., αρχιμ., *Εμπορικός Σύλλογος Πτολεμαΐδος από το 1923*, εκδ. Ι. Μονή Αγ. Κοσμά του Αιτωλού Αρδάσσης-Κρυόβρυσης, Πτολεμαΐδα 2007, 26.

⁸ Μανάδης, ό.π., 39.

διαπιστώνεται από Πρακτικά του Εμπορικού Συλλόγου, ο Γ. Κεχαγιάς εκπροσωπούσε το σωματείο στη Θεσσαλονίκη ως αντιπρόσωπός του (1942-1945) και συμμετείχε σε επιτροπή που συγκρότησε ο Δήμος Πτολεμαΐδας προς αντιμετώπιση των ομάδων Αρχών Κατοχής (1944), αλλά και σε επιτροπή εμπόρων της πόλης, η οποία είχε αναλάβει την παραλαβή και τη διανομή ειδών πρώτης ανάγκης, που χορηγούσε η Γενική Διοίκηση Μακεδονίας (1948-1949). Μάλιστα, την 31^η Δεκεμβρίου 1943, προεδρεύοντας σε τακτική συνεδρίαση των μελών και μετά τον απολογισμό για τη δράση του, καυτηρίασε την αδράνεια και την αμέλεια του Δ.Σ. και των μελών⁹.

Η επιχείρηση εμπορίας αποικιακών και εδωδίων Κεχαγιά δραστηριοποιήθηκε μεταξύ των ετών 1923-1964 και στη συνέχεια –μετά τη συνταξιοδότηση του ιδιοκτήτη– την ανέλαβε ο Θωμάς Πατσίκας (1917-2009), ο οποίος από το 1941 ήταν εισαγωγέας άλατος και ειδών μονοπωλίου και σύμφωνα με τα Πρακτικά του Εμπορικού Συλλόγου «ενήργει... κανονικώς και τιμίως και ουδέν παράπονον υπεβλήθη παρά του εμπορικού κόσμου»¹⁰. Ο Θωμάς Πατσίκας είχε εργαστεί από 11 χρόνων ως υπάλληλος του Κεχαγιά και στη συνέχεια ως συνέταιρός του.

Η οικογένεια Κεχαγιά πρωτοστάτησε στον τομέα των ευεργεσιών τόσο στην ιδιαίτερη πατρίδα της, την Κλεισούρα, όσο και στην πόλη υποδοχής και επαγγελματικής δραστηριοποίησής της, την Πτολεμαΐδα.

Ο Ιωάννης Κεχαγιάς, ο πατέρας του Γεωργίου, με μια μεγάλη δωρεά «εις μνήμην του πατρός του Δημητρίου» συνέβαλε στην κατασκευή και λειτουργία ενός μεγάλου εργοστασίου επεξεργασίας γουναρικών στη γενέτειρά του, το οποίο ιδρύθηκε το 1969 και αποτελούσε την έδρα του Συνδέσμου Γουνοποιών Κλεισούρας¹¹. Σήμερα το κτίριο φιλοξενεί στις αίθουσές του το Εθνολογικό Λαογραφικό Μουσείο Κλεισούρας. Μεγάλη επίσης ευεργέτης των σχολείων της Κλεισούρας υπήρξε η Ουρανία

---

⁹ Μανάδης, ό.π., 50-51, 56, 98, 116.

¹⁰ Μανάδης, ό.π., 48, 178.

¹¹ Ο Σύνδεσμος Γουνοποιών Κλεισούρας ιδρύθηκε το 1979 και είχε ως σκοπό του τη μελέτη, προστασία και προαγωγή των ηθικών, οικονομικών και επαγγελματικών συμφερόντων των μελών του, την ανάπτυξη πνεύματος αλληλεγγύης και τη συναδέλφωση μεταξύ αυτών.

Μπέζη-Κεχαγιά, σύζυγος του Δημητρίου Ιω. Κεχαγιά, αδερφού του Γεωργίου.

Ο Γεώργιος Κεχαγιάς και η σύζυγός του Αικατερίνη Πέκου-Κεχαγιά υπερέκλυψαν την ανεκπλήρωτη επιθυμία τους να αποκτήσουν απογόνους με την ετήσια χορήγηση υποτροφιών σε αριστούχους άπορους μαθητές της Πτολεμαΐδας και με το κληροδότημα που ο ίδιος κατέλειπε για να παραχωρηθεί μετά τον θάνατό του στον ομώνυμο Δήμο προς συνέχιση του φιλανθρωπικού του έργου.

Με την υπ' αριθμ. 32532 Δημοσία Διαθήκη του, που συντάχθηκε στις 21 Δεκεμβρίου 1971, ο Γεώργιος Κεχαγιάς καθιστούσε κληρονόμο του τη σύζυγό του Αικατερίνη, στην οποία ανέθετε τη συνέχιση της ετήσιας χορήγησης υποτροφιών σε πέντε μαθητές του Γυμνασίου Πτολεμαΐδας, οι οποίοι θα λάμβαναν 10.000 δραχ. έκαστος. Μετά το θάνατο και της συζύγου του, όλη η ακίνητη περιουσία τους θα περιερχόταν κατ' επικαρπία και εκμετάλλευση σε Επιτροπή αποτελούμενη από τους εκάστοτε Δήμαρχο, Πρόεδρο του Εμπορικού Συλλόγου και Γυμνασιάρχη του Δημοσίου Γυμνασίου της πόλης. Η Επιτροπή αυτή, υπό την προεδρεία του εκάστοτε Δημάρχου, θα διαχειριζόταν την ακίνητη περιουσία του ζεύγους Κεχαγιά και από τα έσοδα αυτής θα συνέχιζε τη χορήγηση των μαθητικών ή φοιτητικών υποτροφιών, καθορίζοντας τον αριθμό των υποτρόφων αναλόγως των εισοδημάτων. Βασικός όρος της διαθήκης υπήρξε η επιθυμία του διαθέτη να μην απαλλοτριωθεί ποτέ η ακίνητη περιουσία του, ώστε να εξυπηρετεί τον σκοπό των υποτροφιών. Μοναδική «απαίτηση» του Γεωργίου Κεχαγιά εκ μέρους της Επιτροπής ήταν η κατ' έτος τέλεση μνημοσύνου κατά την εορτή του Γεωργίου, στο οποίο θα μνημονεύονταν το όνομά του και το όνομα της συζύγου του¹².

Η Αικατερίνη Κεχαγιά πέθανε το 1975 και σαράντα μόλις μέρες μετά τον θάνατό της την ακολούθησε κι ο σύντροφός της Γεώργιος, ταλαιπωρημένος από τη μακρόχρονη μάχη με την επάρατη νόσο. Ένα χρόνο αργότερα, τον Μάιο του 1976, και μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Εθνικών Κληροδοτημάτων συστάθηκε το κοινωφελές «Ίδρυμα Γεωργίου Ιωάννου Κεχαγιά» με το υπ' αριθμ. 610 Προεδρικό

---

¹² Βλ. την υπ' αριθμ. 32532/21-12-1971 Δημοσία Διαθήκη του Γεωργίου Ιωάννου Κεχαγιά.

Διάταγμα της Ελληνικής Κυβερνήσεως¹³. Το Ίδρυμα στεγάζεται σε γραφείο στον 1^ο όροφο του ακινήτου της οδού Π. Μελά 4 και διαθέτει κυκλική σφραγίδα με την επωνυμία «ΙΔΡΥΜΑ ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΙΩΑΝΝΟΥ ΚΕΧΑΓΙΑ» στο κέντρο την λέξη «ΠΤΟΛΕΜΑΪΣ» και από κάτω το έτος θανάτου του ιδρυτή «1975».

Η ακίνητη περιουσία του ζεύγους Κεχαγιά συνίσταται από:

1. ένα κτίριο στην οδό Π. Μελά 3 στην Πτολεμαΐδα, αποτελούμενο από δύο καταστήματα και τέσσερα διαμερίσματα,
2. ένα κτίριο στην οδό Ιω. Μεταξά 2 στην Πτολεμαΐδα, αποτελούμενο από ένα κατάστημα και ένα διαμέρισμα,
3. το ήμισυ ενός καταστήματος στην οδό Βασ. Κωνσταντίνου 44 στην Πτολεμαΐδα και
4. δύο διαμερίσματα στην οδό Ολύμπου 47 στη Θεσσαλονίκη.

Τα εισοδήματα από τη μίσθωση των έντεκα παραπάνω ακινήτων αποτελούν μέχρι σήμερα και τους πόρους του Ιδρύματος.

Ένα από αυτά τα ακίνητα στέγασε μέχρι πρόσφατα (2000-2012) αρχικά την Δημοτική Επιχείρηση Πολιτισμού Κοινωνικής Πρόνοιας (ΔΕΠΕΚΟΠ) του Δήμου Πτολεμαΐδας και μετέπειτα την Κοινωφελή Επιχείρηση του Δήμου Εορδαίας (ΚΕΔΕ) και το Δημοτικό Ραδιόφωνο, ένα παραχωρήθηκε το 1990 για τη μόνιμη στέγαση του Συλλόγου Πτολεμαϊτών Θεσσαλονίκης «Εορδαϊκή Εστία»¹⁴ και ένα με συμβολικό μίσθωμα αποτελεί από το 1996 την έδρα του Συλλόγου Κλεισουριέων Πτολεμαΐδας «Ο Άγιος Μάρκος».

Από το Βιβλίο *Υποτροφιών* και από τα δύο Βιβλία *Πρακτικών* του Ιδρύματος συνάγεται ότι κατά τα έτη 1978-2010 χορηγήθηκαν 318 υποτροφίες σε όλους τους αριστούχους μαθητές και μαθήτριες των σχολείων της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης, σε μαθητές και μαθήτριες καταγόμενους από την Κλεισούρα, τη γενέτειρα του διαθέτη, σε άριστους πολύτεκνους μαθητές και μαθήτριες, σε 10 κατ' έτος φοιτητές και σπουδαστές των ΑΕΙ και των ΤΕΙ και για πρώτη φορά από το 1993 σε 5

---

¹³ ΦΕΚ 225 / Α' / 21-3-1976.

¹⁴ Βλ. Βιβλίο *Πρακτικών Συνεδριάσεων Ιδρύματος Γεωργίου Ι. Κεχαγιά* αρ. πρ. 3/10-4-1990.

πτυχιούχους για μεταπτυχιακές σπουδές¹⁵. Το Διοικητικό Συμβούλιο είχε ορίσει ως απαραίτητα για τη λήψη της υποτροφίας δικαιολογητικά: α) το Πιστοποιητικό της Κοινωνικής Πρόνοιας για την απορία της οικογένειας, β) Πιστοποιητικό οικογενειακής κατάστασης και γ) Υπεύθυνη Δήλωση περί μη ψευδούς δήλωσης στοιχείων¹⁶.

Το Διοικητικό Συμβούλιο του Ιδρύματος τον Απρίλιο του 1989 αποφάσισε την ανέγερση προτομής του ευεργέτη Γεωργίου Κεχαγιά στο Παλιό Πάρκο (μπροστά από τη Δημοτική Βιβλιοθήκη) και ανέθεσε τη φιλοτέχνησή της στον Αθηναίο γλύπτη Ιωάννη Αντωνιάδη¹⁷. Τα αποκαλυπτήρια έγιναν σε επίσημη τελετή την 1^η Μαΐου 1989, κατά την οποία τελέστηκε το ετήσιο μνημόσυνο του ευεργέτη και απονεμήθηκαν οι υποτροφίες και οι έπαινοι στους αριστούχους μαθητές.

Τον Μάιο του 1994 το Ίδρυμα χορήγησε το ποσό 250.000 δρχ. για την ενίσχυση 28 παιδιών από την εμπόλεμη Βοσνία, τα οποία φιλοξενούσε ο Δήμος Πτολεμαΐδας, με την αγορά διαφόρων αναγκαίων ειδών «για να δώσει χαρά και να απαλύνει τον πόνο», όπως αναφερόταν στο σχετικό Πρακτικό που συντάχθηκε.

Η γενναιοδωρία του Γεωργίου Κεχαγιά αναμφίβολα δεν αποσκοπούσε στην εξασφάλιση υστεροφημίας και στην κοινωνική αναγνώριση, ανταποκρινόταν όμως σε μια βαθύτερη υπαρξιακή ανάγκη αντιμετώπισης του κενού που ο ίδιος και η σύζυγός του αισθάνονταν από την απουσία απογόνων, την οποία ωστόσο κάλυπταν εν μέρει τα πρόσωπα του συγγενικού τους περιβάλλοντος. Η αναγκαστική εσωτερική αποδημία, που από τα παιδικά του χρόνια βίωσε ο Γεώργιος Κεχαγιάς, η αρχική αδυναμία παροχής κατάλληλων εφοδίων εκ μέρους της οικογένειάς του για ανώτερες σπουδές, το πνεύμα οικονομίας και ο κοπιώδης σχηματισμός περιουσίας, αποτέλεσαν τα ερεθίσματα και τα κίνητρα που τον ώθησαν στην ευεργεσία.

---

¹⁵ Βλ. Βιβλίων Πρακτικών Συνεδριάσεων Ιδρύματος Γεωργίου Ι. Κεχαγιά αρ. πρ. 1/1-3-1993 και αρ. πρ. 2/7-4-1993.

¹⁶ Βλ. Βιβλίων Πρακτικών Συνεδριάσεων Διοικητικού Συμβουλίου Ιδρύματος Γεωργίου Ι. Κεχαγιά αρ. πρ. 4/28-11-1978.

¹⁷ Βλ. Συμφωνητικό φιλοτέχνησης προτομής του Γ. Κεχαγιά, Πτολεμαΐδα 5 Απριλίου 1989.

Έτσι κατάφερε να ανταποκριθεί σε καιρίες ανάγκες του τόπου, όπου έζησε τα περισσότερα χρόνια της ζωής του, θεραπεύοντας κοινωνικά προβλήματα και εκπαιδευτικές αναγκαιότητες, αναπληρώνοντας τις καθυστερήσεις τους κράτους και την αδράνεια των τοπικών κοινωνιών στην αντιμετώπιση προβλημάτων και συμβάλλοντας οικονομικά στη λειτουργία της κρατικής μηχανής. Ο Γεώργιος Κεχαγιάς εμφορούμενος από το πνεύμα ενός πολιτιστικού πατριωτισμού, θέτοντας όρους για την ασφάλεια του κληροδοτήματός του, αλλά και για την αποδοτική πολλαπλασιαστική δύναμή του, συνέδεσε την λειτουργία του Ιδρύματος, που φέρει το όνομά του, με την κάλυψη εκπαιδευτικών και κοινωνικών αναγκών των νέων της πόλης.

Η φιλοτιμία, η φιλανθρωπική ευαισθησία και η κοινωνική αλληλεγγύη, που διέκριναν τον Κεχαγιά, διοχετεύτηκαν μέσω του Ιδρύματος στην τοπική κοινωνία και αναπόφευκτα πρόβαλλαν τον ίδιο ως αξιομίμητο πρότυπο, που είχε αντιληφθεί την ανώτατη αξία της ιδέας της εργασίας, τη στενή σχέση οικονομίας και παιδείας, την αναγκαιότητα της μάθησης και τη σπουδαιότητα της απόκτησης γνώσεων για βιοποριστικούς σκοπούς από τα παιδιά των λαϊκών στρωμάτων. Όπως ανέφεραν χαρακτηριστικά στις διαθήκες τους δύο μεγάλοι παλαιοί ευεργέτες, ο Στουρνάρης και ο Χαροκόπος, «το έθνος δεν δύναται να ευδαιμονήσει ειμή δια της εργασίας», ώστε να απαλλαγεί «από την φορολογία των ξένων εθνών» και «να σχηματίση πυρήνας προς εθνωφελή του Ελληνικού γένους απασχόλησιν»¹⁸.

---

¹⁸ Αικ. Κουτουξιάδου, Η ευεργεσία στην εκπαίδευση. Η κοινωνική διάσταση (19^{ος} αι. – αρχές 20^{ου}), 5^ο Επιστημονικό Συνέδριο Ιστορίας Εκπαίδευσης, «Εκπαίδευση και Κοινωνική Δικαιοσύνη», Πανεπιστήμιο Πατρών, Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης Εργαστήριο Ιστορικού Αρχείου Νεοελληνικής και Διεθνούς Εκπαίδευσης, Πάτρα 4-5 Οκτωβρίου 2008 στο <http://www.eriande.elemedu.upatras.gr>